

BRANKA ŽIGANTE ŽIVKOVIĆ*

Sudska praksa prekršajnih sudova: javno mjesto, verbalni napad i izvanbračna zajednica

1. JAVNO MJESTO

Reproduciranjem preglasne glazbe iz ugostiteljskog objekta koje je uznemirilo noćni mir stanara ostvareno je obilježje prekršaja iz članka 13. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

JŽ-5293/08, 14. lipnja 2010.

Presudom prvostupanjskog prekršajnog suda okrivljenik je oslobođen od optužbe da bi počinio citirani prekršaj s obzirom na to da se preglasna glazba reflektirala, tj. čula u stanicama koji se ne mogu smatrati javnim mjestom, jer je prema stajalištu prvostupanjskog suda javno mjesto prema Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira mjesto koje je namijenjeno za korištenje neodređenom broju osoba bez ikakvih uvjeta.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira u svojim odredbama nije jasno definirao pojam javnog mjesta što u praksi stvara niz poteškoća.

Javnost mjesta je bitno obilježje prekršaja, pa s obzirom na zaštićene objekte koji proizlaze iz samog Zakona i propisane istim, treba razlikovati fiktivna i realna javna mjesta.

Realna javna mjesta mogu biti neograničena otvorena javna mjesta i ograničeno otvorena javna mjesta. Po svojoj definiciji ne stvaraju probleme u praksi i prema navedenoj odluci prvostupanjskog suda bi samo imala svojstvo javnog mjesta.

Fiktivna javna mjesta po samoj svojoj namjeni nisu javna mjesta, ali u određenim uvjetima to postaju, pa je bitna okolnost tijekom postupka to i dokazati. Odlučne okolnosti, koje mjesta koja po svojoj namjeni i svrsi nisu uvijek javna, čine fiktivnim javnim mjestima, ovlaštenu tužiteljima moraju navesti u činjeničnom opisu djela prekršaja. Među inim to bi moglo biti intenzitet počinjenog prekršaja, vrijeme počinjenja prekršaja i slično.

Javnost fiktivnih javnih mjesta u datim okolnostima prosuđuje se prema nastupljenoj posljedici.

* Branka Žigante Živković, dipl. iur., sutkinja Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske.

U predmetnom slučaju preglasna glazba reproducirana je u 02,00 h, čula se izvan ugostiteljskog objekta i za posljedicu je imala uznemirenost stanara, a što je sve ovlaštenu tužitelj i naveo u činjeničnom opisu djela. Navedene okolnosti u svojoj skupnosti predstavljaju dovoljno osnova da stan postane fiktivno javno mjesto, i kao takav javno mjesto počinjenja prekršaja.

2. VERBALNO NASILJE, VERBALNI NAPADI

Navođenjem zakonski propisanih vrsta nasilja propisanih člankom 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 137/09., 14/10.) nije dovoljno određeno djela koje bi se trebalo procesuirati kao nasilje u obitelji.

Opisujući verbalne napade i verbalno nasilje ovlaštenu tužitelji u činjeničnom opisu djela moraju točno navesti uvrede, psovke, riječi uvredljivog karaktera koje su od strane okrivljenika/ce bile upućene žrtvi.

JŽ-3780/07, 3. prosinca 2007.

Svađa, prema odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, nije prekršaj. Svađa je sukob dviju jednako snažnih osoba. Ukoliko unutar obitelji jedan od partnera iskazuje svoju moć i jakost nastojeći drugoj strani nametnuti svoje stavove i interese, u tom ponašanju ne bi se stjecala obilježja svađe, već takvo ponašanje predstavlja nasilje u obitelji pod pretpostavkom da je dokazano tijekom postupka, pa slijedom iznesenog samo navođenje da su se članovi obitelji svađali ne čini obilježje niti jednog prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji.

3. IZVANBRAČNA ZAJEDNICA

Obitelj prema odredbi članka 3. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji čine i izvanbračni partneri. Tradicionalni model obitelji tijekom vremena se mijenjao pa je i naša država posebnim zakonom izjednačila bračnu i izvanbračnu zajednicu, a što je i Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji propisao.

Imajući kao osnov našu legislativu kao i činjenicu da pravo na zaštitu obiteljskog života ne može biti uvjetovano različitostima ne prihvaćenim od strane određenih grupa.

JŽ-1989/08, 11. lipnja 2008.

Za samo procesuiranje u slučajevima nasilja u obitelji u okviru Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, dovoljno je da se partneri koji su zatražili policijsku zaštitu izjasne da žive u izvanbračnoj zajednici. Trajanje zajednice nije odlučno za podnošenje optužnog prijedloga, i navedenu okolnost nije bitno ispitivati prilikom policijskog postupanja, jer sud u slučajevima osporavanja izvanbračne zajednice tijekom postupka izvodi dokaze od kojih ovisi opstojnost iste.